

OBSAH

Úvodní slovo	3
Z české literatury od jejích počátků do konce 19. století	5
OBDOBÍ PŘED VZNIKEM ČESKY PSANÉ LITERATURY	6
Život Konstantinův	6
Hospodine, pomiluj ny	8
Kosmova Kronika česká	9
O Břetislavovi a Jitce	9
Vladislav Vančura – Kosmas	11
POČÁTKY A ROZVOJ ČESKY PSANÉ LITERATURY	12
Svatý Václave	12
O selské kněžně Boženě	13
<i>O sedlčie knieni Boženě</i>	14
Josef Kajetán Tyl – Dalimil zapírá své jméno	14
VRCHOLNÉ OBDOBÍ STŘEDOVĚKÉ ČESKÉ LITERATURY A DOBA HUSITSKÁ	16
Vagantova zkušenost s dobrodinci	16
<i>Mistr Jan Hus</i>	18
Dva listy mistra Jana Husa	19
Ktož jsú boží bojovníci	20
Píseň o vítězství u Domažlic, též Píseň přeslavné Koruny české	21
LITERATURA OBDOBÍ HUMANISMU A RENESANCE	23
Václav Hájek z Libočan	24
Kronika česká	24
Mikuláš Dačický z Heslova	25
<i>Lev, znamení České země</i>	25
Jan Amos Komenský	26
Rozmlouvání žáka s učitelem o čtení a psaní	27
<i>Labyrint světa a ráj srdce</i>	28
<i>Poutník stav soldátský prohlédá</i>	28
Z ČESKÉ BAROKNÍ LITERATURY	29
Adam Michna z Otradovic	29
Vánoční noc	29
Z lidové a pololidové slovesnosti	30
Zastaveníčko	30
Poslední Jánošíkův tanec	31
Vyhnání z ráje	32

Svatý Valentin	33
Šel Jura na víno	33
Za humnama na ječmínku	34
Loučení	35
Marijánka a křen	35
<i>Božena Němcová – Jak vznikají lidové písně</i>	35
ČESKÁ LITERATURA V OBDOBÍ NÁRODNÍHO OBROZENÍ	36
<i>Josef Dobrovský</i>	37
Českých přísloví sbírka	37
<i>Václav Kliment Klicpera</i>	38
Rohovín Čtverrohý	38
<i>Miroslav Slach – A hrát se bude!</i>	41
<i>Jan Kollár</i>	42
Slovanka k bratřím a sestrám	43
<i>František Ladislav Čelakovský</i>	43
Pocestný	43
Svatební	44
<i>Josef Kajetán Tyl</i>	45
Fidlovačka aneb žádný hněv a žádná rvačka	45
<i>Karel Hynek Mácha</i>	46
Máj	46
Z Ohlasu písní národních	48
<i>Z temna lesa žežulička</i>	48
Marinka	49
<i>Karel Jaromír Erben</i>	50
Kytice	50
Svatební košile	51
<i>Sbírka Kytice z pověstí národních...</i>	56
<i>Jan Neruda – Zlato chtít snad pozlácovat</i>	56
<i>Karel Havlíček Borovský</i>	57
Z epigramů	57
Zle, matičko, zle!	57
Mládencům a pannám	57
Sympatetické léčení	57
Česká modlitba	57
Z Tyrolských elegií	58
<i>Jan Neruda – Balada o duši Karla Borovského</i>	59
<i>Vzpomínka básníka J. V. Friče z roku 1856</i>	59
<i>Božena Němcová</i>	60
Tanec, to je nejlepší lík	60
Štědrý den na Starém bělidle	61

<i>František Halas – Podobizna naší paní</i>	63
Dopis Boženy Němcové synu Karlovi 20. dubna 1856	63
<i>Miloš Václav Kratochvíl – Jmenuje se Veronika ...</i>	64
Z ČESKÉ LITERATURY DRUHÉ POLOVINY 19. STOLETÍ	65
Generace májovců	65
<i>Jan Neruda</i>	66
Z Prostých motivů	67
Jarní	67
Letní	67
Podzimní	68
Zimní	68
Hastrman	68
<i>Povodeň</i>	72
<i>Vítězslav Hálek</i>	74
Z Večerních písní	74
Z dopisu Vítězslava Hálek Dorotce Horáckové, jeho pozdější ženě	74
Nevydařená svatba	75
<i>Jakub Arbes</i>	77
Svatý Xaverius	77
Padámě reklamě	80
<i>Adolf Heyduk</i>	80
Divoké labutě	81
Slunéčko spadlo za horu ...	81
<i>Karolina Světlá</i>	81
Hubička	81
<i>Bedřich Smetana Karolině Světlé</i>	82
<i>Eliška Krásnohorská</i>	83
Hubička	83
<i>Ladislav Stroupežnický</i>	85
Naši furianti	85
Ruchovci a lumírovci	87
<i>Josef Václav Sládek</i>	88
Mississippi	88
<i>Tu máš, holoušku, jez!</i>	89
Bílá hora	89
Pranic víc	90
Kde je máma?	90
<i>Moji rodiče</i>	91
Tři rody u nás platí jen	91
Doma	92

<i>Svatopluk Čech</i>	92
Ze vzpomínek Svatopluka Čecha	93
Na Bezdězi	93
Král Ječmínek	94
Jsem váš praprapravuk!	96
Dosti nás!	98
<i>Cikánka</i>	98
<i>Jaroslav Vrchlický</i>	100
<i>Z dopisu Jaroslava Vrchlického Sofii Podlipské</i>	100
Divoké husy	101
Legenda o svaté Zitě	101
Vánoce	104
Mně v hloubi srdce vždycky láska zpívá... ..	104
Za trochu lásky... ..	105
<i>Josef Hora – Za trochu lásky...</i>	105
Noc na Karlštejně	106
<i>Ze vzpomínek Jaroslava Seiferta na Jaroslava Vrchlického</i>	107
Jaroslav Vrchlický Sobě na hrob	108
Česká realistická próza	108
<i>Alois Jirásek</i>	108
<i>Z dopisu Aloise Jiráka Jaroslavu Vrchlickému</i>	109
Na Chlumku	109
Cholera	111
<i>Karel Václav Rais</i>	113
Z vlasářských pamětí	113
<i>Alois Mrštík a Vilém Mrštík</i>	115
Maryša	116
<i>Vilém Mrštík – Šarvátka</i>	119
<i>Alois a Vilém Mrštíkové – Koleda v moravské dědině</i>	122
<i>Alois Mrštík – Do Vysokých Tater</i>	123
<i>Teréza Nováková</i>	125
Podejte mi ruky pomocné!	125
Ze světové literatury	127
Vzkazy moudrých příštím generacím	128
Jak se Artuš zmocnil posvátného meče a byl korunován. <i>Vypráví Vladimír Hulpach</i>	129
<i>Li Po – Popíjím sám v záři měsíce</i>	131
Volavka stříbřitá	132
<i>Tu Fu – Čtyřverší na Li Po</i>	132
<i>François Villon – Balada o drobnostech</i>	133

<i>William Shakespeare</i> – Romeo a Julie	134
Ze Shakespearových sonetů	137
<i>Miguel de Cervantes y Saavedra</i> – Don Quijote bojuje s větrnými mlýny	138
<i>Molière</i> – Lakomec	140
<i>John Keats</i> – Šťastná necitelnost	141
Píseň o sobě	142
<i>George Gordon Byron</i> – Paměť	143
Fragment	144
<i>Walter Scott</i> – Soud	144
<i>Johann Wolfgang Goethe</i> – Král duchů	147
<i>Friedrich Schiller</i> – Prosebný list	148
<i>Heinrich Heine</i> – Lorelei	149
List, který jsi mi psala	150
<i>Alexandr Sergejevič Puškin</i> – Můj portrét	150
<i>Stendhal</i> – Červený a černý	151
<i>Honoré de Balzac</i> – Smrt starého Grandeta	153
<i>Viktor Hugo</i> – Starý Fauchelevent	155
<i>Nikolaj Vasiljevič Gogol</i> – Revizor	157
<i>Ivan Sergejevič Turgeněv</i> – Les a step	161
<i>Anton Pavlovič Čechov</i> – Chameleon	163
<i>Lev Nikolajevič Tolstoj</i> – Anna Kareninová	165
<i>Charles Dickens</i> – O policejním soudci panu Fangovi	168
<i>Hans Christian Andersen</i> – Můj domov	171
<i>Edgar Allan Poe</i> – Havran	173
Filozofie básnické skladby	176
<i>Walt Whitman</i> – Zázraky	177
Když jsem slyšel učeného astronoma	178
<i>Mark Twain</i> – Tomův první královský oběd	178
<i>Oscar Wilde</i> – Slavík a růže	181
Seznam literatury	185